

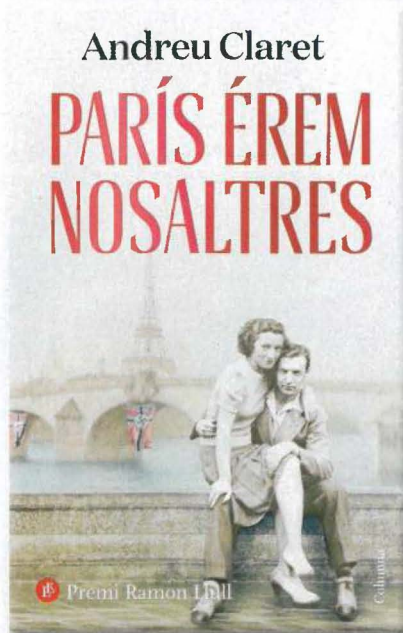
Novel·la líquida, memòria lluminosa

La novel·la d'Andreu Claret, que enguany ha guanyat el premi Ramon Llull, fa trampetes amb el títol. *París érem nosaltres* es titula. París només hi surt com a aquell record que el lector sol tenir, amerat de sol, al fons de les pupil·les.

Fet i fet, és una novel·la que parla del pare de l'escriptor, amb un puntet d'aurèola meravellosa, així que, en cert sentit, tot hi flueix en una mena de torrent argumental brogent d'un heroi que és enlairat per la deessa Fortuna; arrossegat pel riu de les circumstàncies, sempre flota. El protagonista aprèn tota mena de coneixements: jugar al billar, dur una motocicleta, als anys trenta; d'aprendre a fer de fuster, de saber fer carbó d'alzina o de saber usar màquines llevaneus al port més alt d'Andorra. No esquiva les dificultats però no les viu com a drames o muralles.

El fil de la política republicana el duu, el fa volar; amics francmaçons, salconduits, màquines d'escriure i altres papers, el salven de tot, sobretot a la França de potsguerra. La novel·la és un cant a la fortuna humana escrita des de la perspectiva admirada del fill que va enregistrar els precisos records del pare i la mare. També és un bon relat de l'exili a França sense nostàlgies, ensucraments ni drames massa negres.

Excel·leix en els diàlegs i flui-

EL LLIBRE SÓN UNES MEMÒRIES NOVEL·LADES ON DIÀLEGS, FLUÏDESA, BREVETAT I UN CERT SABER FER-SE ANAR PER LA HISTÒRIA GENERAL I FAMILIAR EL FAN SER MOLT LLEGIDOR

xeja en fer sentir el que és íntim en el protagonista: sempre hi ha una cuirassa que l'allunya del sentiment, que ell no domina, com son pare, i, doncs, es limita a dir-lo, i passar de llarg.

Són unes memòries novel·lades

on diàlegs, fluïdesa, brevetat i un cert saber fer-se anar per la història familiar i general el fan ser molt llegidor, i alhora deixar poca empremta intel·lectual. Resumeix en una ratlla pàgines i pàgines de llargues discussions, per exemple de rivalitats a l'exili. Passa com el gat sobre les brases en les qüestions sexuals i amatòries del pare; relata el primer matrimoni seu amb Trini, i el segon matrimoni amb Maria, vint anys més jove. Aconsegueix ser honest amb la història del pare sense carregar massa de culpa, o de retret, la seua poca atenció al primer fill, el Joan (un secundari de luxe). Tampoc carrega de tinta la mort de la seua filla, en temps de guerra.

Comença amb el seu propi naixement –el de l'autor– i acaba amb la nevada de 1962, amb una sortida rocambolesca des d'Andorra cap a Barcelona amb una trucada de l'alcalde Porcioles, atrapat per la nevada. Tot i patir tragèdies, el protagonista de la novel·la s'esmuny com una llebre. Ni les tortures mereixen dues planes seguides.

Andreu Claret no es demora en els grans moments lírics del protagonista. No atura l'escriptura, l'accelera. La seua manera de contar es basa en la fluïdesa, en l'esconillar-se dels greus conflictes. És un novel·lista de la liquiditat. Amagant-se ell, encimbellà el pare. Fins al port més alt d'Andorra, nevat.